

ДИНАМІКА МІГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ У ВОЄННИЙ ЧАС

УДК 314.1

Михайленко В. А.

Здобувач вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня IV курсу
ННІ міжнародних відносин ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Анотація. Статтю присвячено аналізу динаміки міграційних процесів в Україні під час повномасштабного вторгнення. На основі статистичних даних було досліджено основні напрями переселення українців, а також чинники, які вплинули на формування міграційних потоків.

Ключові слова: міграція, Україна, війна, переселенці, країни-реципієнти.

Annotation. The article is devoted to the analysis of the dynamics of migration processes in Ukraine during the full-scale invasion. Based on statistical data, the main directions of Ukrainian migration were investigated, as well as the factors that influenced the formation of migration flows.

Keywords: migration, Ukraine, war, displaced persons, recipient countries.

Міграція – це переміщення людей з метою тимчасового чи постійного проживання, яке зазвичай обумовлюється соціальними, економічними або політичними факторами. У результаті повномасштабного вторгнення Росії на територію України, що розпочалося 24 лютого 2022 року, міграція набула масового примусового характеру, ставши однією з найбільших міграційних хвиль у Європі за останні десятиліття.

До початку війни чисельність населення України становила близько 41 млн осіб [1]. З рис. 1 видно, що у 2022 році спостерігається спад чисельності населення. На це, відповідно, впливає фактор зовнішньої міграції.

Розглянемо більш детально зовнішню міграцію та проаналізуємо кількість людей, які були вимушені виїхати за територію країни.

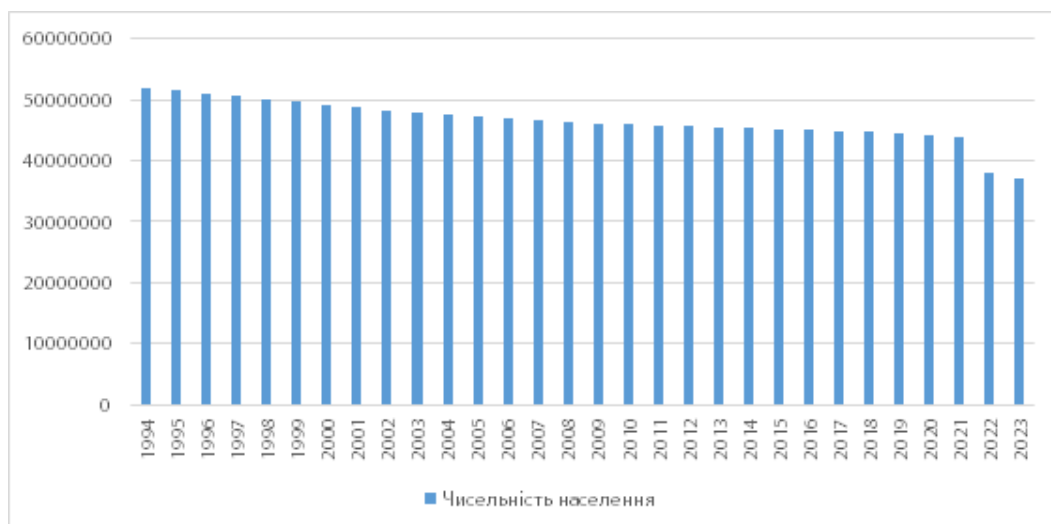

Рис. 1. Чисельність населення за роками, осіб

Джерело: [5]

Ситуація на сьогодні неоднозначна, оскільки має розходження інформації у офіційних джерелах. Але, за різними оцінками, можна припустити, що на території нашої держави наразі перебуває 34–36 млн жителів. У табл. 1 наведено кількість українців, що перебувають на території країн Євросоюзу [4].

Таблиця 1

Кількість переселенців з України в державах Європи

Країна	Кількість переселенців	Країна	Кількість переселенців	Країна	Кількість переселенців
1	2	3	4	5	6
Німеччина	1 072 705	Бельгія	71 070	Греція	23 780
Польща	994 775	Франція	70 570	Хорватія	22 390
Чехія	345 880	Швейцарія	65 435	Кіпр	18 185
Велика Британія	205 700	Португалія	56 995	Словенія	8 790
Іспанія	183 980	Швеція	56 165	Північна Македонія	7 620
Італія	183 685	Фінляндія	55 600	Люксембург	5 890
Болгарія	162 935	Угорщина	52 335	Азербайджан	4 735
Румунія	136 075	Естонія	48 590	Сербія та Косово	4 530
Молдова	110 855	Норвегія	48 280	Албанія	3 800
Словаччина	103 490	Туреччина	45 820	Ісландія	3 010
Австрія	99 590	Данія	41 155	Мальта	2 145
Нідерланди	94 415	Чорногорія	38 540	Ліхтенштейн	640
Ірландія	86 575	Латвія	38 145	Вірменія	595
Литва	77 545	Грузія	24 180	Боснія та Герцеговина	175

Джерело: [4]

За інформацією українського МЗС, станом на 21 червня 2023 року за кордоном перебуває більше 8 млн українських громадян, шукаючи захисту та можливостей для життя в умовах безпеки [2].

Проведемо кластеризацію країн за показником «кількість прибулих українців» (табл. 2).

Таблиця 2

Групування даних

Номер кластера	Перелік країн, що входять до кластера
Перший кластер – країни з найбільшою кількістю мігрантів	Німеччина, Польща
Другий кластер – країни з середньою кількістю мігрантів	Чехія, Велика Британія, Іспанія, Італія, Болгарія, Румунія
Третій кластер – країни з невеликою кількістю мігрантів	Молдова, Словаччина, Австрія, Нідерланди, Ірландія, Бельгія, Франція, Швейцарія, Португалія, Швеція, Фінляндія, Угорщина, Естонія, Норвегія, Туреччина, Данія, Чорногорія, Латвія, Греція, Хорватія, Кіпр, Словенія, Північна Македонія, Люксембург, Азербайджан, Сербія та Косово, Албанія, Ісландія, Мальта, Ліхтенштейн, Вірменія

За допомогою кластерного аналізу із застосуванням методу k-середніх було виділено певні однорідні групи [5]. Можна сказати, що кількість переселенців в ЄС можна поділити на 3 групи. При цьому найбільша кількість осіб прибула до Німеччини, яка прийняла понад 1 млн переселенців (1 072 705 осіб). Польща посідає друге місце (994 775 осіб), а Чехія – третє (345 880 осіб). Такі країни, як Велика Британія (205 700 осіб), Іспанія (183 980 осіб) та Італія (183 685 осіб), демонструють помірний рівень прийняття переселенців. До країн із незначним потоком українських переселенців належать Боснія та Герцеговина (175 осіб), Вірменія (595 осіб) та Ліхтенштейн (640 осіб).

На рис. 2 наведено актуальні дані щодо переселенців з України.

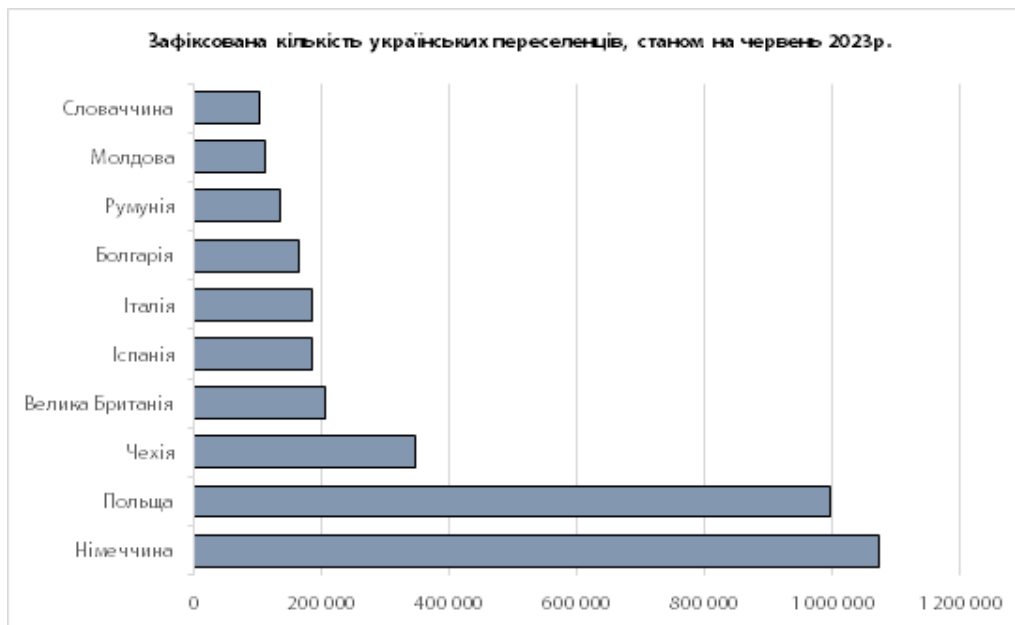

Рис. 2. **Топ-10 країн Євросоюзу, в яких вимушено перебувають українці, осіб**

Вибір країни-реципієнта визначався низкою взаємопов'язаних чинників, серед найважливіших можна виокремити такі:

по-перше, відразу спрацьовує географічна близькість. Для багатьох українців першочерговим було знайти прихисток якомога ближче до рідної країни. Тому це пояснює перші високі показники міграції до Польщі, Словаччини, Румунії та Молдови, які мають спільний кордон з Україною;

по-друге, розвинені країни Західної Європи, такі як Німеччина та Велика Британія, приваблюють мігрантів завдяки можливостям працевлаштування, соціальним програмам і довгостроковим перспективам інтеграції;

по-третє, не менш важливим чинником є схожість мови, яка значно полегшувала адаптацію в новій країні. Тому саме Польща та Чехія стали популярними напрямками для біженців.

Проведений аналіз динаміки міграційних процесів в Україні у воєнний час показав, що більше 8 мільйонів українців, що становить близько 20 % довоєнного населення, були змушені шукати безпечні умови життя за кордоном.

Основними напрямками міграції стали сусідні країни, зокрема Польща та Німеччина, які надали найбільшу підтримку переселенцям. Якщо брати тенденції переміщення, то вибір країн-реципієнтів визначався географічною близькістю, економічними можливостями, наявністю соціальних програм та мовною спорідненістю.

Результати дослідження дозволяють зробити висновок, що значний міграційний потік створює як виклики для країн-реципієнтів, так і втрати для України у вигляді людського капіталу. Тому перед урядом нашої країни стоїть дуже складне питання – створити умови повернення українців до батьківщини.

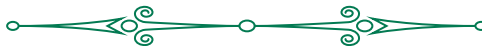
Науковий керівник – д-р екон. наук, професор Раєвська О. В.

Література: 1. Державна служба статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>. 2. Кількість українців та їх міграція за кордон через війну – дослідження Громадянської мережі ОПОРА. URL: <https://www.opora.ua.org/viyna/kilkist-ukrayintsiv-ta-yikh-migratsiia-za-kordon-cherez-viinu-doslidzhennia-gromadianskoyi-merezhii-opora-24791>. 3. Міністерство закордонних справ України URL: <https://mfa.gov.ua/>. 4. Управління Верховного

комісара ООН у справах біженців. URL: <https://data.unhcr.org/en/situations/ukraine>. **5.** Статистичне моделювання та прогнозування : навч. посіб. / за ред. О. В. Раєвневої. Харків : ВД «ІНЖЕК», 2014. 578 с. **6.** World Bank Group. URL: <https://data.worldbank.org/>.

Стаття надійшла до редакції 13.12.2024 р.

ЧИННИКИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЦИФРОВІЗАЦІЇ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ

УДК 339.138

Муханова А. І.

Здобувач вищої освіти
другого (магістерського) рівня 2-го року навчання
ННІ міжнародних відносин ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Анотація. У статті досліджено ключові чинники, що впливають на ефективність цифровізації бізнес-процесів у сучасних підприємствах. Визначено роль цифрових технологій у підвищенні продуктивності, зниженні витрат та оптимізації внутрішніх і зовнішніх комунікацій. Розглянуто чинники, які впливають на підвищення ефективності бізнес-процесів підприємства в умовах цифровізації. Особливу увагу приділено впливу цифрової культури, компетенцій персоналу та адаптації інноваційних рішень. У результаті аналізу сформульовано рекомендації для підприємств, які прагнуть забезпечити сталий розвиток у цифровому середовищі.

Ключові слова: бізнес-процес, цифровізація, диджиталізація, конкурентоспроможність.

Annotation. The article examines the key factors that influence the effectiveness of digitalization of business processes in modern enterprises. The role of digital technologies in increasing productivity, reducing costs and optimizing internal and external communications is determined. The factors that influence the effectiveness of business processes of an enterprise in the context of digitalization are considered. Particular attention is paid to the influence of digital culture, personnel competencies and adaptation of innovative solutions. As a result of the analysis, recommendations are formulated for enterprises that seek to ensure sustainable development in a digital environment.

Keywords: monetization, management, e-commerce, internet services, internet services.

Постановка проблеми. За останні роки за умов появи сталої конкуренції компанії у цілях свого розвитку шукають нові шляхи, напями зростання ефективності існування над ринком. Бізнес-процеси компаній в умовах сучасного розвитку схильні до цифровізації [5].

Ефективність бізнес-процесів досягається за допомогою виконання та досягнення мети щодо підвищення конкурентоспроможності, а ця мета досягається через удосконалення цих процесів, як елемент її розвитку – процес цифровізації (цифрові технології).